

4. Transició energètica i acció climàtica en el sector domèstic

Sessió 4.1. Transició energètica en el sector domèstic.

Eines i recursos digitals de la Setmana de l'Energia 2020

4. Transició energètica i acció climàtica en el sector domèstic

Sessió 4.1. Transició energètica en el sector domèstic.

Eines i recursos digitals de la Setmana de l'Energia 2020

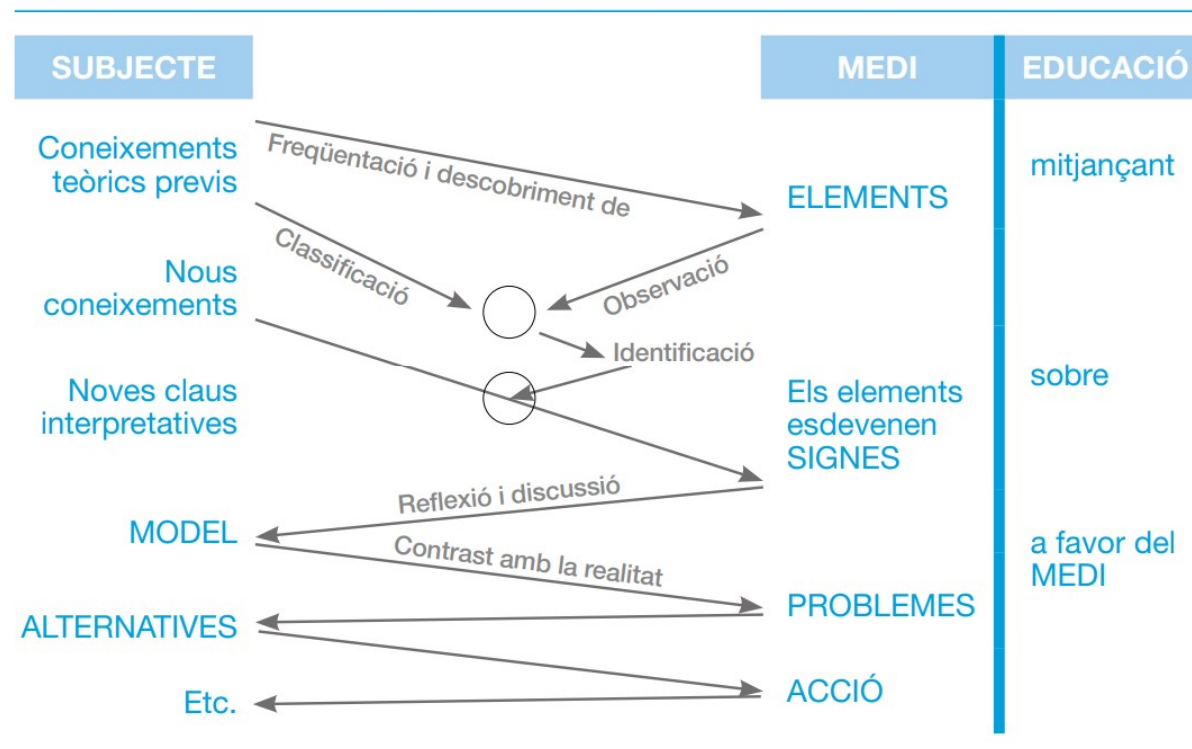
L'educació, la comunicació i la participació no s'improvisen = **Planificació i mètode**

Educació ambiental

Figura 1. Esquema conceptual del procés d'educació ambiental

Font: Terradas, 1983

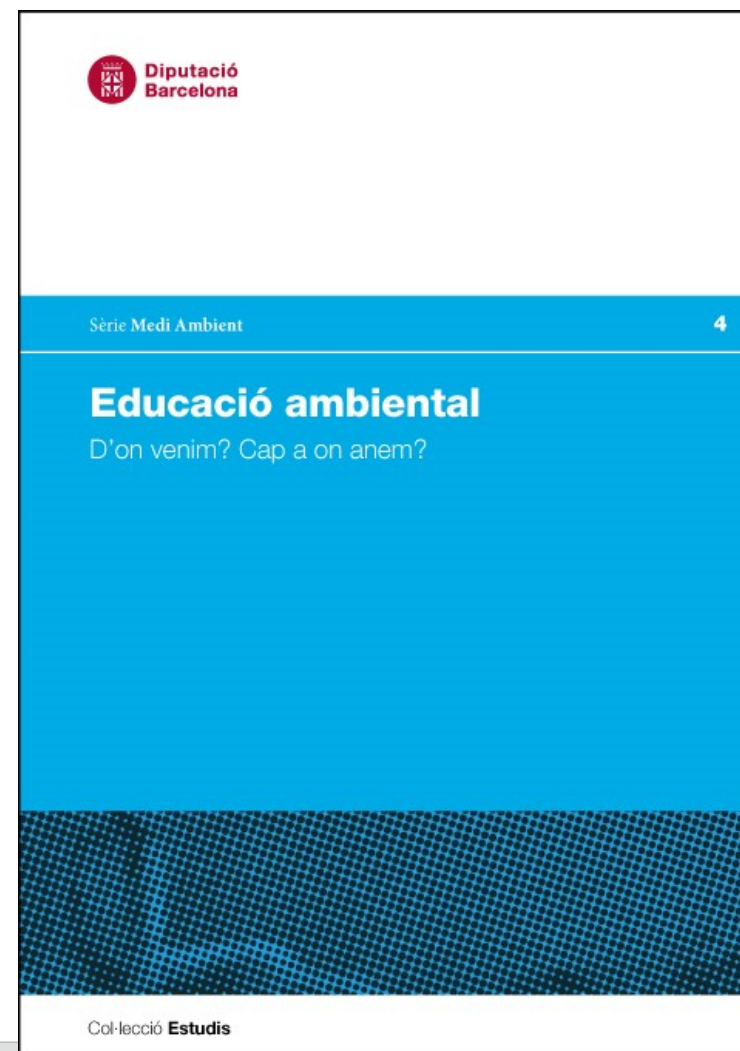

Marc conceptual de l'educació ambiental

*"Sobre educació ambiental urbana. Una visió des de Barcelona".
Teresa Franquesa i Codinach. Ajuntament de Barcelona Del llibre
Educació ambiental. D'on venim? Cap a on anem? . Diputació de
Barcelona (2017)*

L'educació ambiental ha d'ajudar les persones a *prendre consciència*, a aprendre *coneixements, destreses i valors* i a adquirir *experiència i determinació*, tot plegat a fi de *capacitar per actuar*, individualment i col·lectivament, en la resolució dels problemes ambientals presents i futurs.

Es poden establir **cinc maneres principals** d'entendre i de fer educació ambiental urbana a casa nostra. Tot i que aquests enfocaments han anat sorgint successivament en el temps, no s'han substituït l'un a l'altre, sinó que conviuen en el moment actual.

Taula1. Principals enfocaments en educació ambiental urbana

Enfocament	Objectiu	Rerefons	Concepte clau	Resultat esperat
La ciutat com a aula	Millorar el coneixement del propi entorn.	Si conec el meu entorn, l'estimaré.	Valoració	Defensa i conservació del patrimoni
La ciutat com a ecosistema	Ajudar a comprendre el funcionament de la ciutat des de la ciència.	Si entenc el funcionament del sistema, podré evitar disfuncions.	Comprensió	Comportament basat en el coneixement científic
Els problemes ambientals de la ciutat	Fer prendre consciència dels problemes ambientals.	Si conec els problemes, els voldré resoldre.	Conscienciació	Denúncia Activisme
La gestió ambiental de la ciutat	Ensenyar comportaments adequats i promoure canvis d'hàbits.	Si conec solucions concretes, col·laboraré a implementar-les.	Col·laboració	Canvis en accions quotidianes i estil de vida personal
La transformació de la ciutat	Apoderar per participar en processos de canvi.	Si em sento partícip del meu entorn, m'implicaré a explorar solucions.	Participació	Coreponsabilitat Proactivitat Innovació

Educació ambiental

APROXIMACIONS

Temes

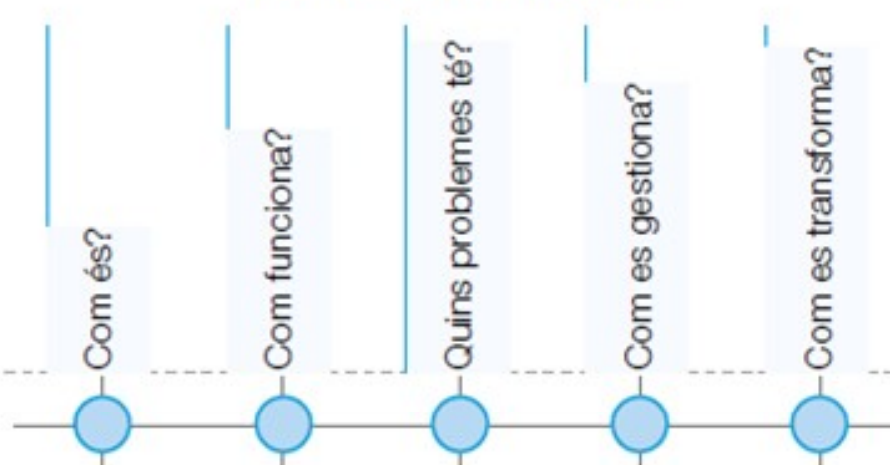
P.ex. Renovables

Públic objectiu per a cada àmbit temàtica i aproximació:

Ciutadania en general

Centres educatius

Associacions

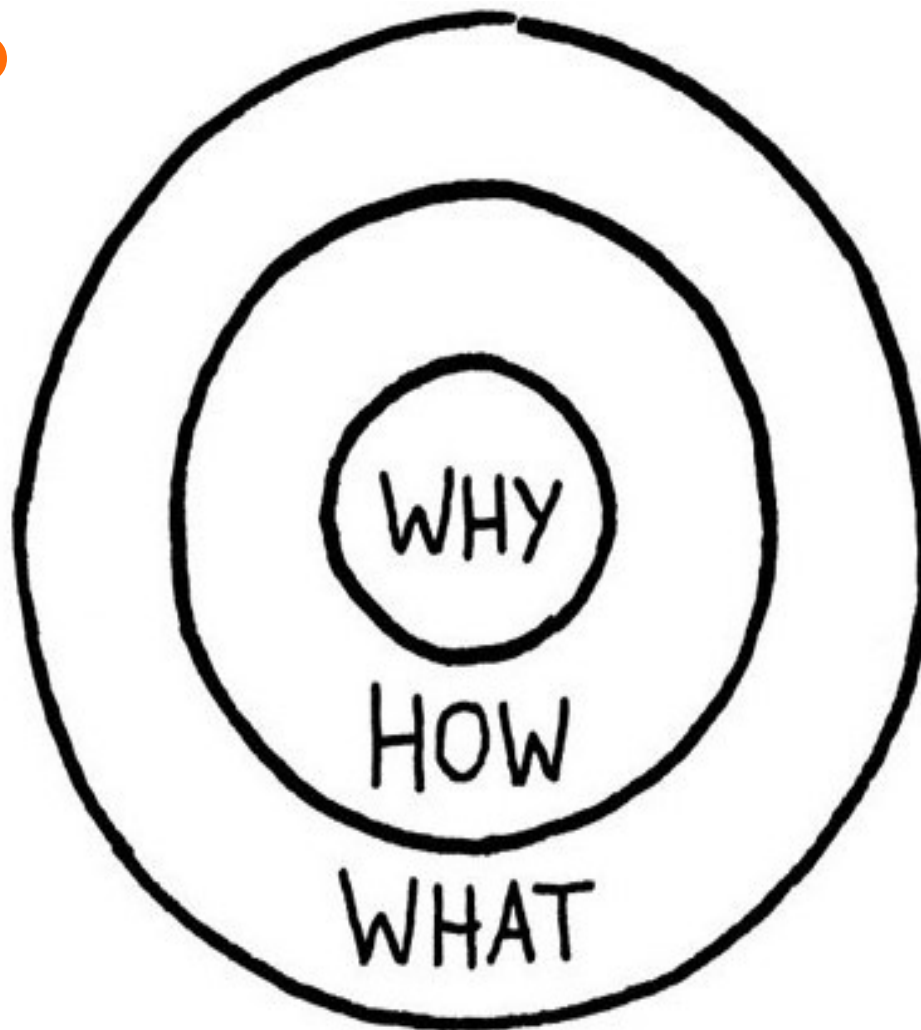
Comunicació

Empoderament escàs

Comunicació

Del què al perquè

Comunicació

Preguntes clau per desenvolupar una campanya o acció de comunicació

Comunicació. Reflexions prèvies

Com passar del
què diem
al què fem

La importancia de
segmentar

Tot
comunica!

Gestió com a
element de
comunicació

Quant costa ?

Participació ciutadana

De la participació a la coproducció

- **Procés de participació:** Un seguit de passos, en cada un dels quals diversos individus i entitats interactuen amb l'administració per tal d'incidir en la presa d'una decisió pública.
- **Procés de coproducció:** Forma de treball conjunt i compartit entre l'Administració i actors socials respecte d'una determinada actuació o política en una matèria d'interès per a la ciutadania.

Participació ciutadana

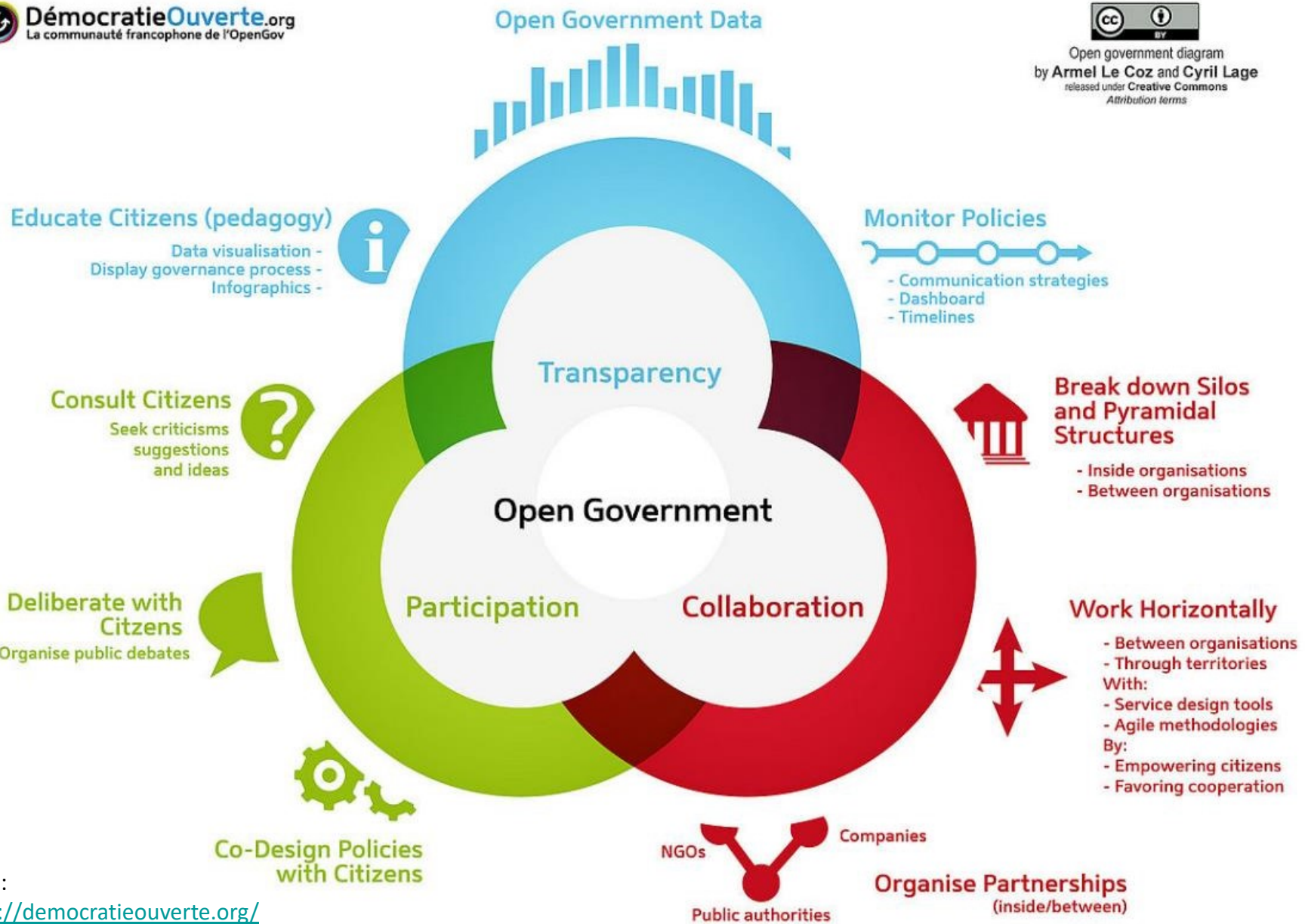
Govern Obert

Un govern obert és aquell que dóna inici a una **conversa amb la ciutadania** amb l'objectiu d'escoltar el que diuen i sol·liciten; que **pren decisions basades en les seves necessitats i preferències**; que facilita la **col·laboració de la ciutadania** i el funcionariat en el desenvolupament dels serveis i que **comunica tot el que decideix** de forma transparent i oberta.

OPEN GOVERNMENT

César Calderón y Sebastián Lorenzo

Font:
<http://democratieouverte.org/>

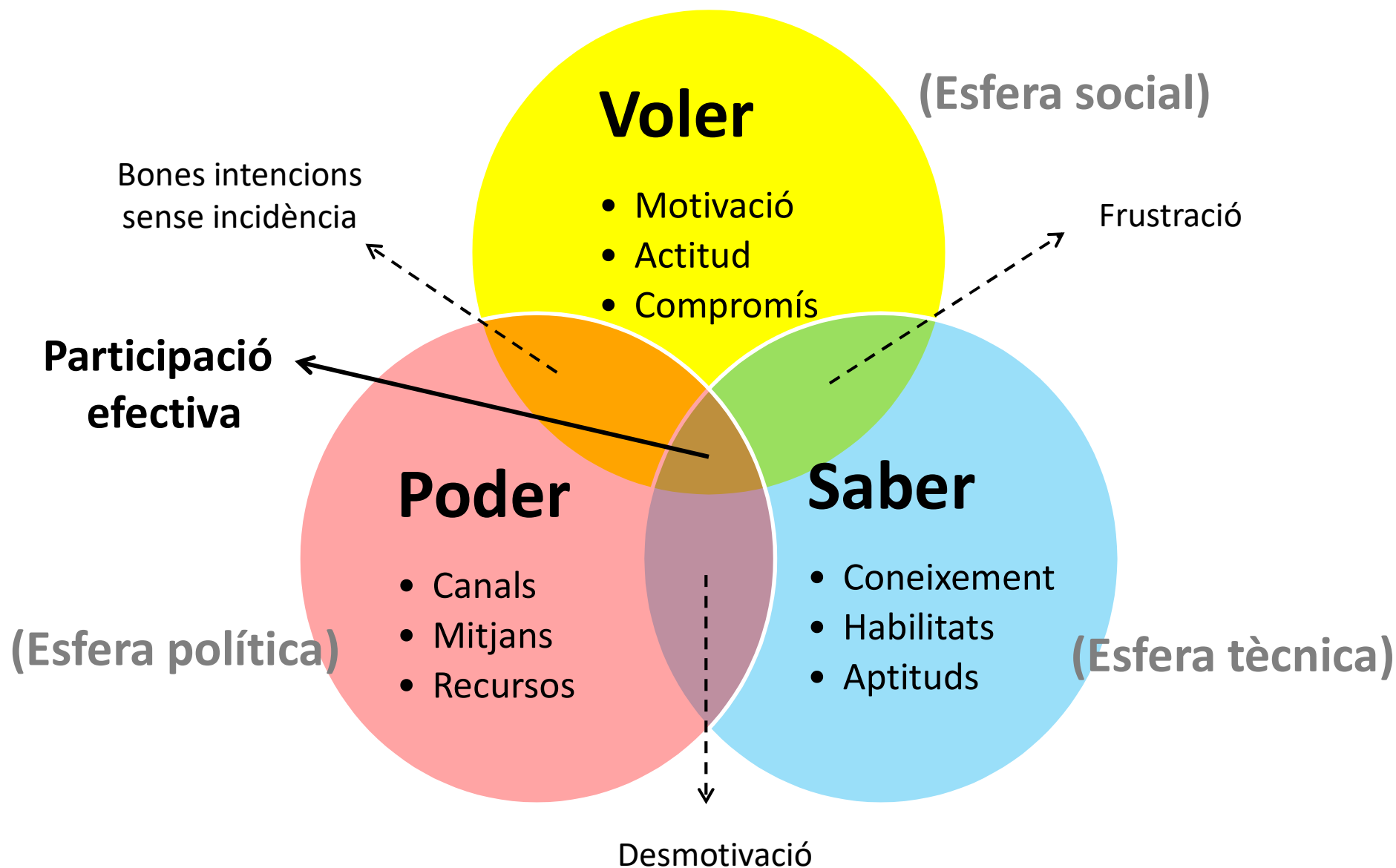
Participació ciutadana

Institucionalització i participació

Font: Parés, Castellà i Brugada (2015) [Repensant la participació de la ciutadania al món local](#)

Alcaldes pel Clima

Els Alcaldes i Alcaldesses signants reconeixent que el compromís propi demana, entre d'altres, **l'apoderament dels ciutadans** com a consumidors proactius (prossumers) que exigeixin un sistema energètic sensible a la demanda.

I es dóna la benvinguda a les **altres parts interessades** a esdevenir **actors en la transició energètica**

Alcaldes pel Clima

- Suport a la comunicació i sensibilització
- Setmana de l'Energia
- Passa l'Energia. Projecte 50/50
- Recursos de comunicació
- Exposicions
- Tallers i altres

Passa l'energia!

Medi ambient

Medi ambient

[Qui som?](#) [Actualitat](#) [Agenda](#) [e-Ambient](#) [Catàleg 2019](#) [Formació](#) [Publicacions](#) [Mapa web](#)

- Adaptació al canvi climàtic
- Contaminació atmosfèrica
- ▾ Educació i sostenibilitat

- Agenda escolar
- Aprenentatge i servei
- Centre d'Estudis del Mar
- Formació ambiental
- 50/50
- Passa l'energia
- ▾ **Recursos d'educació ambiental**
- Va d'aigua

- Governança
- Recursos hídrics
- Residus i economia circular
- Transició energètica

EDUCACIÓ I SOSTENIBILITAT

Recursos d'educació ambiental

Disposem de recursos d'educació ambiental dirigits a fomentar el canvi d'actuds vers una societat més sostenible i responsable ambientalment. Els recursos els podeu utilitzar en centres educatius, equipaments municipals i/o fires o actes municipals. Els recursos s'han de sol·licitar a través de l'Ajuntament.

Temàtica del recurs

Tipus de recurs

Públic destinatari

Com es demana

Disponibilitat

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

Perfil climàtic obert a la ciutadania (autoeditable)

Perfil climàtic obert a la ciutadania per tal de donar a conèixer a la ciutadania els resultats del Pla i sensibilitzar sobre el canvi climàtic.

- “Què contribueix el canvi climàtic?”
- “Les principals conseqüències del canvi climàtic”
- “Les ciutats som part del problema i també de la solució”.

La difusió del perfil pot fer-se a partir dels diversos mitjans de què disposi el municipi (portal web, butlletí... i les diverses xarxes socials).

[nom municipi] i el canvi climàtic

1 Què contribueix al canvi climàtic?

La crema de combustibles fòssils (carbó, petroli i gas natural) per a produir energia necessària per a l'activitat humana, emet gasos amb efecte d'hivernacle (CO₂, CH₄, N₂O, PFC...), fet que incrementa la temperatura de l'atmosfera i provoca el canvi climàtic.

2 Les principals conseqüències del canvi climàtic al nostre municipi

Onades de calor

Es preveuen estius més càlids i amb onades de calor més freqüents i intenses, fet que afecta directament la salut de les persones.

Sequera

Es preveuen sequeres més persistents i greus, problemes de garantia d'aigua per a consum humà, per a regadiu i ramaderia.

Incendis forestals

Es preveuen incendis més freqüents i virulents, incrementa les pèrdues de béns i serveis forestals (protecció de les conques, biodiversitat, ...).

Podeu modificar algunes d'aquestes conseqüències segons el catàleg de l'Anxiu adjunt Pictogrames Conseqüències Canvi Climàtic.docx

3 Les ciutats som part del problema i també part de la solució.

El municipi de [nom municipi] està adherit al Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses per l'energia i el clima amb el compromís de reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle un 40% pel 2030 i prendre mesures per a adaptar-se al canvi climàtic.

Fer doble clic i inserir imatge

Fer doble clic i inserir imatge

Podeu afegir una imatge de qualitat d'un projecte de mitigació del vostre municipi i afegir en aquest requadre un breu text explicatiu

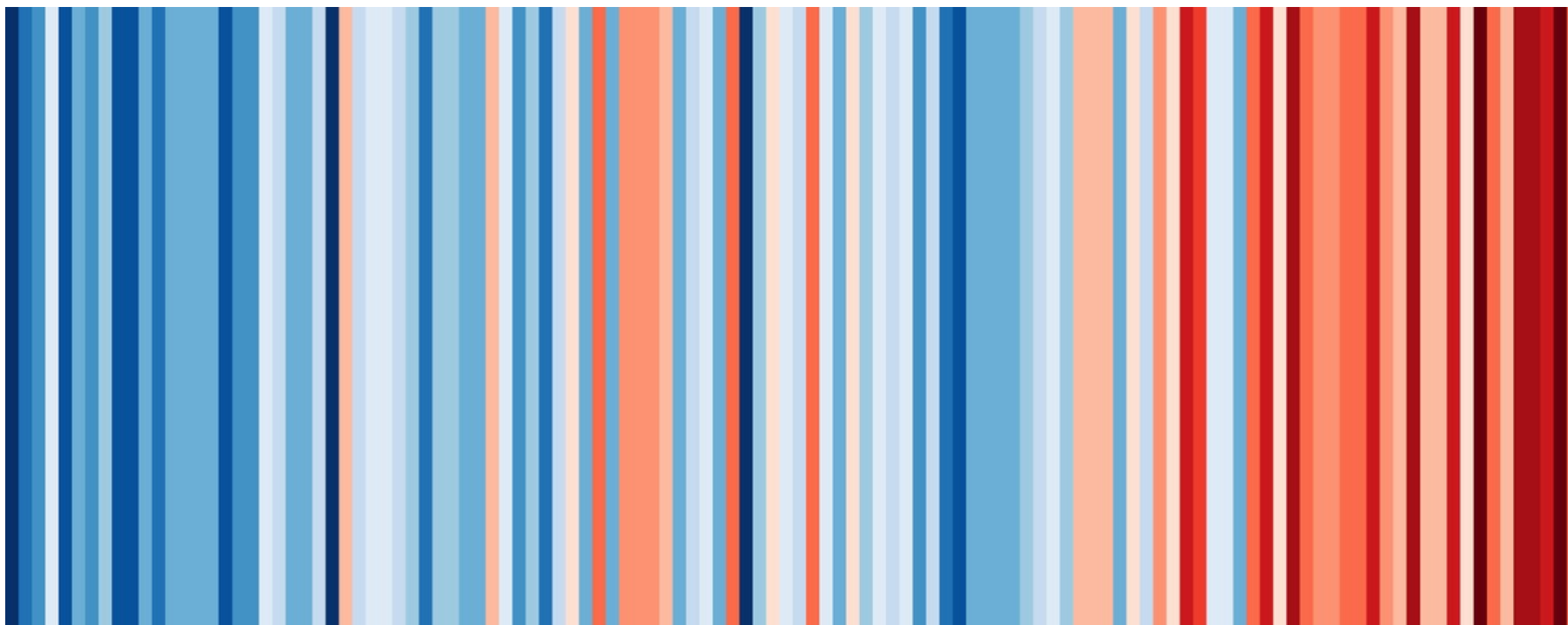
Podeu afegir una imatge de qualitat d'un projecte d'adaptació del vostre municipi i afegir en aquest requadre un breu text explicatiu

Per qualsevol consulta o suggeriment us podeu adreçar al correu-e canviclimatic@mataro.cat o al telèfon 93 000 00 00 en horari de 9 a 14 hores de dilluns a divendres.

Comunicació: innovació

<https://showyourstripes.info/>

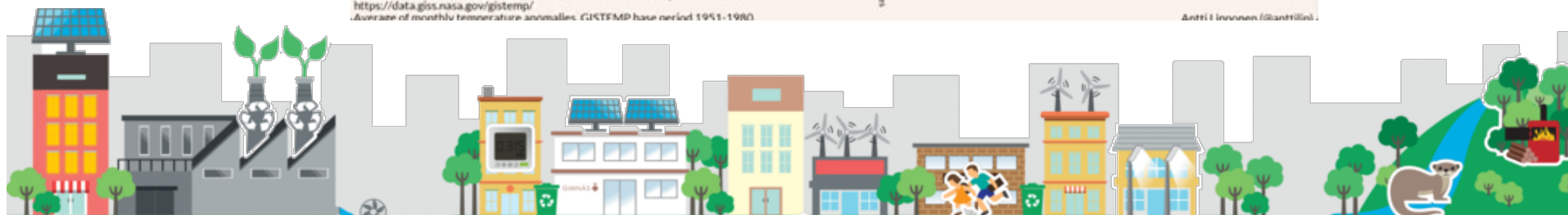
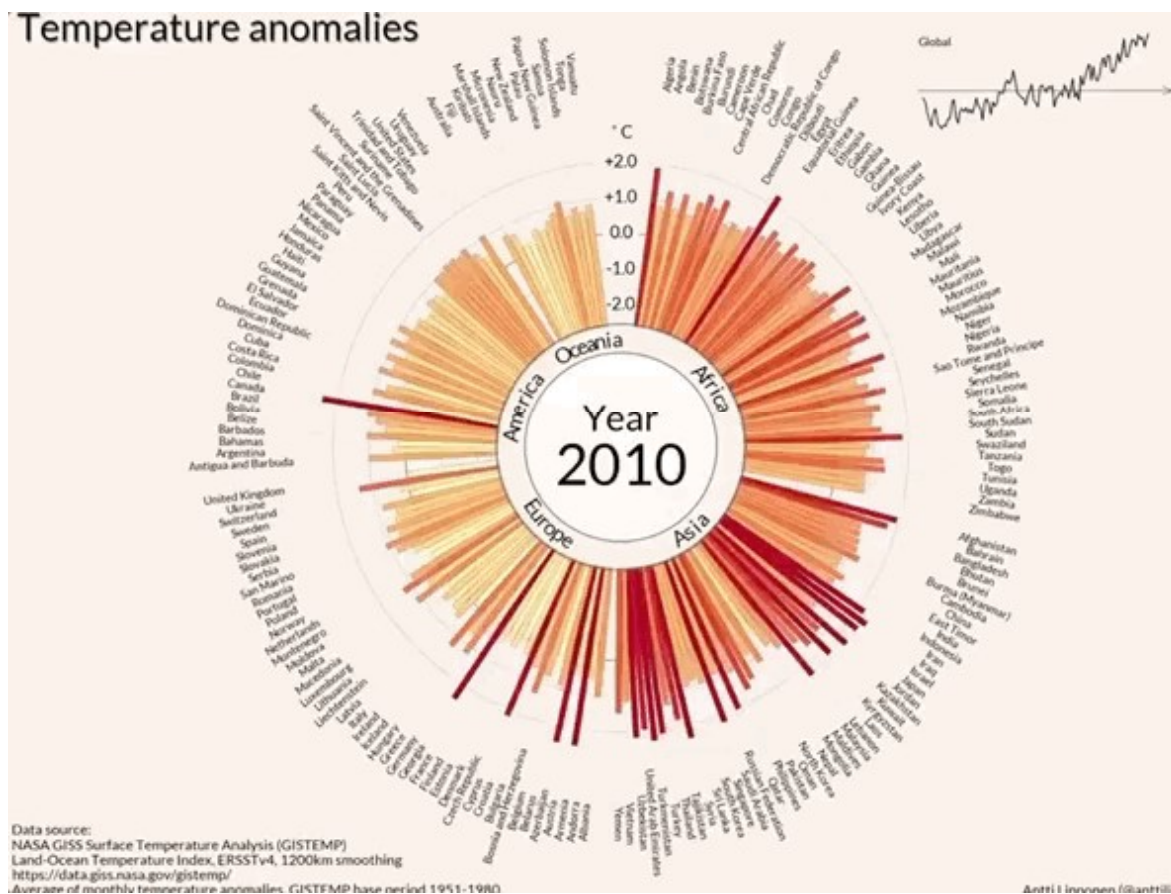

<https://www.diba.cat/es/web/alcaldespelclima/-/anomaleis-de-temperatura-mundials-dels-darrers-140-anys-per-paisos>

<https://www.diba.cat/es/web/alcaldespelclima/-/quant-mes-calenta-es-la-seva-ciutat-que-quant-vau-neixer->

Comunicació: innovació

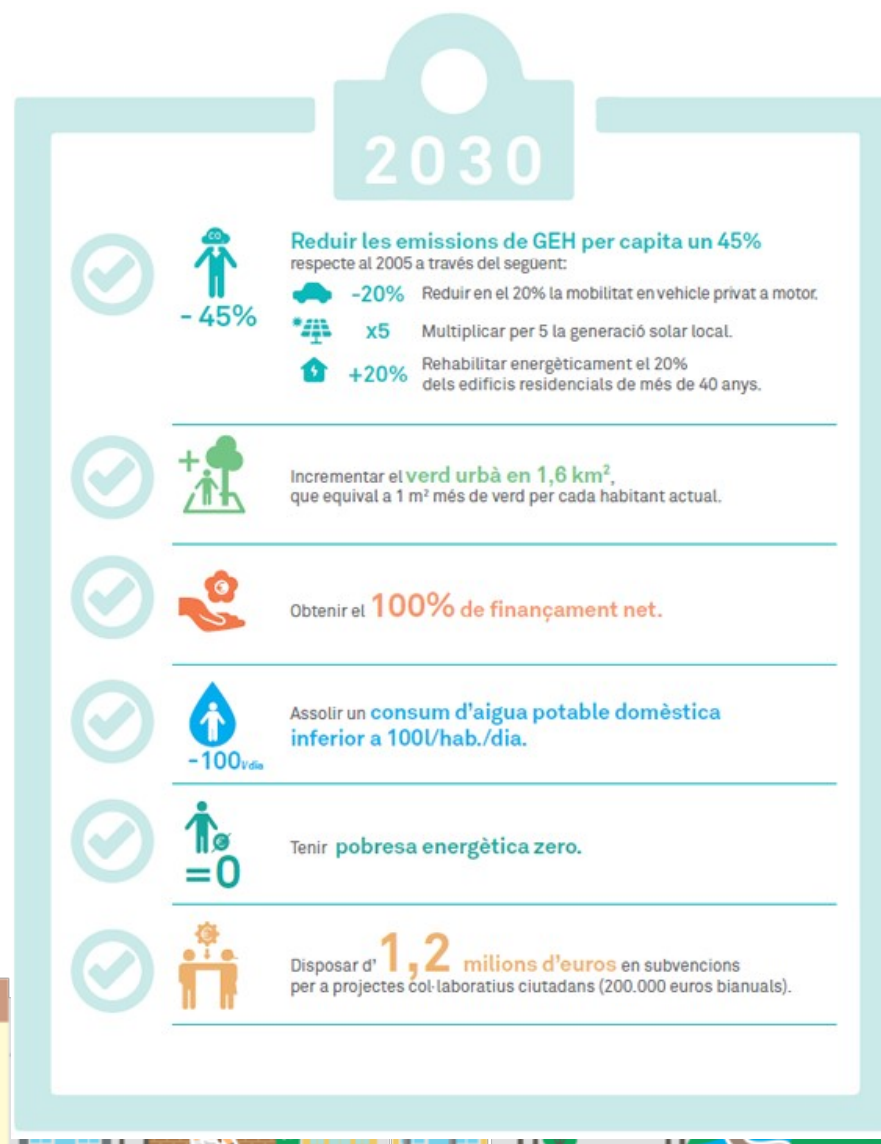
Exemples. Ajuntament de Barcelona

Comunicació

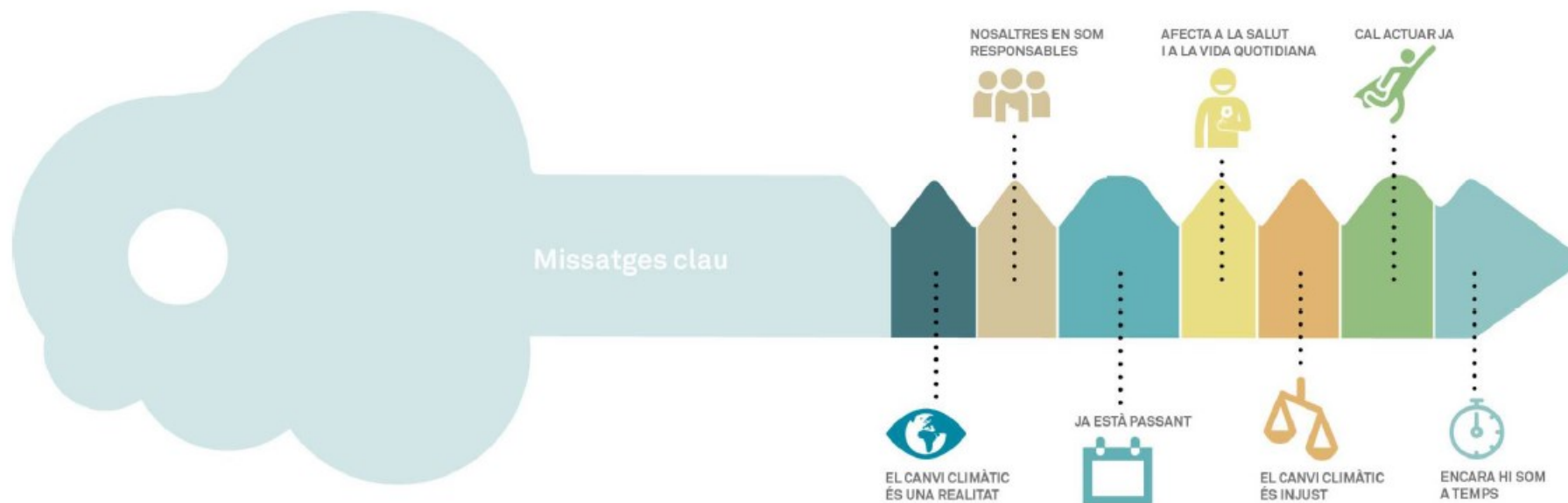

<https://www.barcelona.cat/barcelona-pel-clima/ca/>

https://www.barcelona.cat/barcelona-pel-clima/sites/default/files/documents/pla_clima_cat_maig_ok.pdf

Exemples. Ajuntament de Barcelona

PERSONES

CASA

ESPAI COMÚ

ECONOMIA

CONSTRUCCIÓ

LES PERSONES
PRIMER

COMENÇAR PER
CASA

TRANSFORMAR
L'ESPAI COMÚ

ECONOMIA
CLIMÀTICA

CONSTRUCCIÓ
COL·LECTIVA

Exemples. Ajuntament de Barcelona

Participació

Exemples. Ajuntament de Granollers

Educació

- Constituir i dinamitzar un grup de joves de Granollers a l'entorn del canvi climàtic i l'energia sostenible, involucrant col·lectius de procedència diversa
- Establir un grup d'experts locals que actuïn com a referents, col·laborant amb el grup de joves per a l'acció
- Demostrar que la participació juvenil en assumptes públics pot tenir impactes rellevants, com el foment de la cohesió social entre el jovent, l'increment de les seves habilitats cíviques i la millora del planejament local

Exemples. Ajuntament de Manlleu

Educació i sensibilització

Tren turístic

Scape Room

L'ecoestació

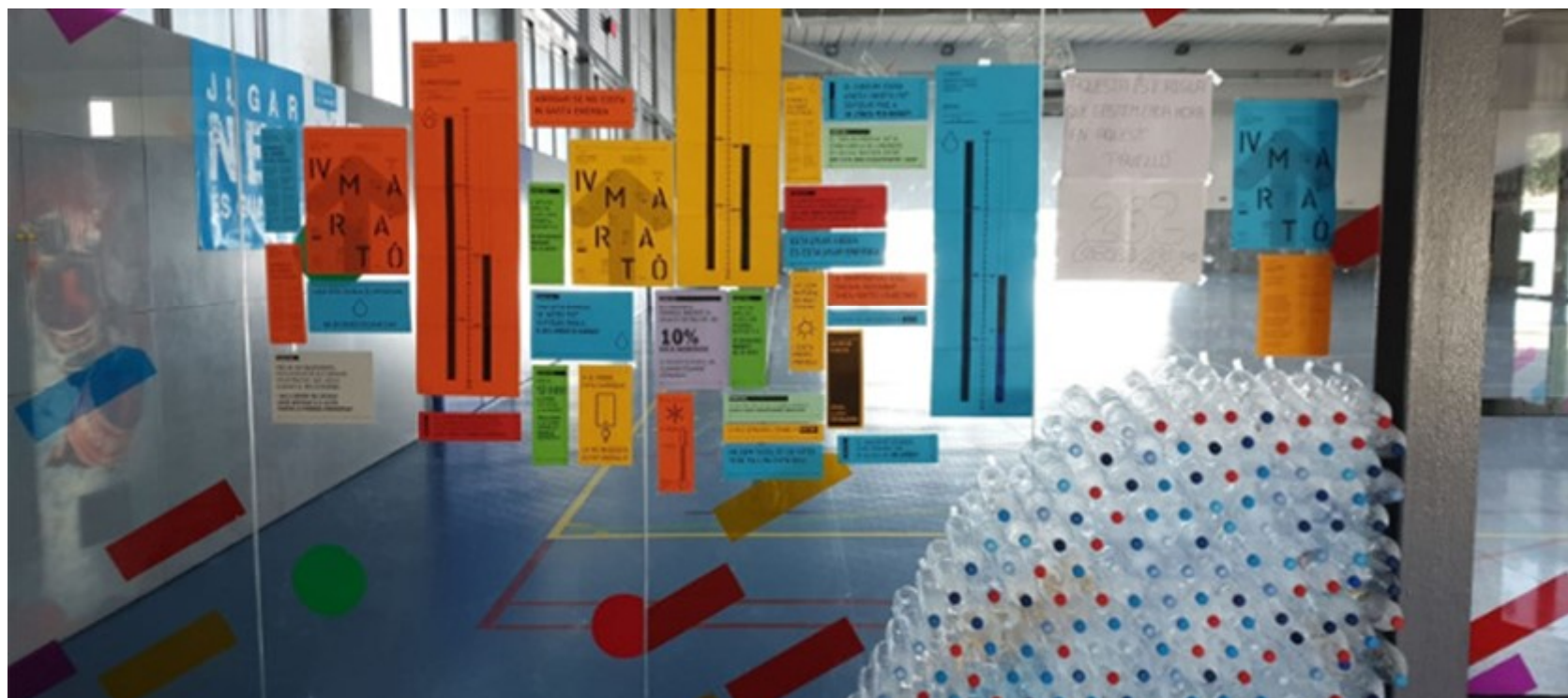
Pedala 2019

**El taller 'Coneix l'energia
fotovoltaica**

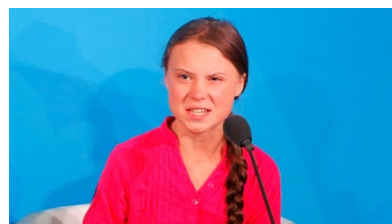
Exemples. La Marató de l'estalvi energètic

Participació + Educació + Acció

Exemples. Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Aprofitar
l'oportunitat

<https://www.youtube.com/watch?v=xVIRompc1yE>

<https://www.sostenible.cat/etiquetes/fridays-for-future>

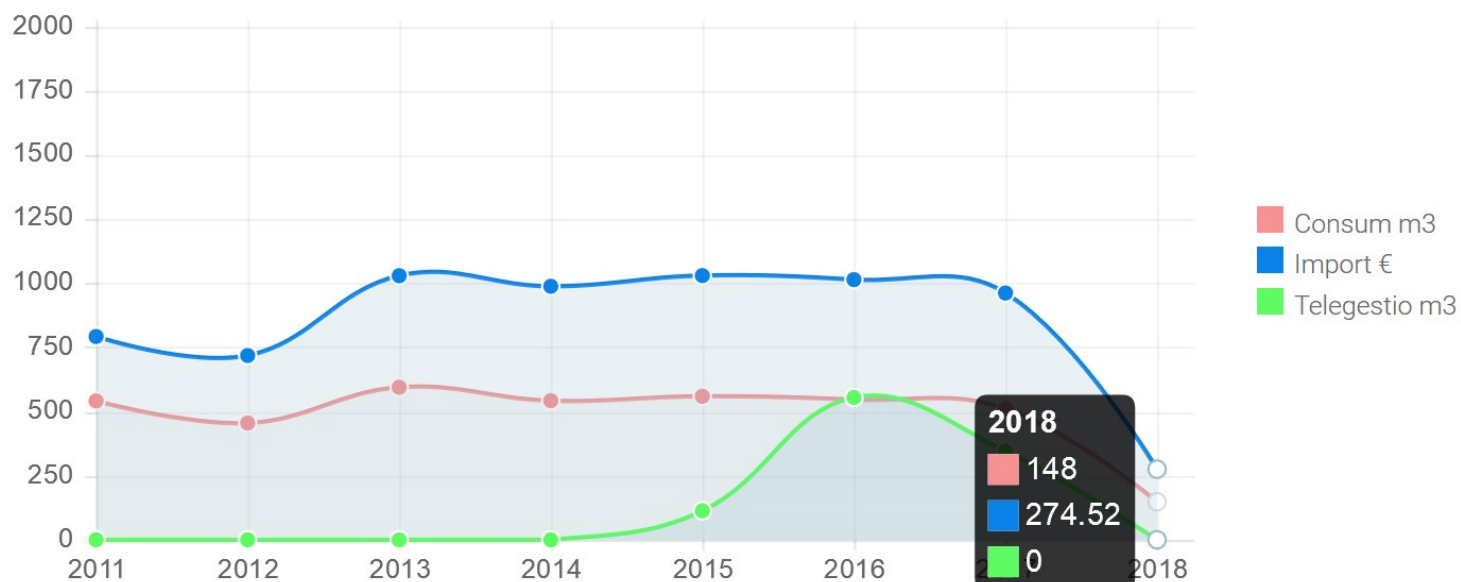

Exemples. Ajuntament d'Argentona

Comunicació + Gestió

<https://www.argentonaenergia.cat/principal>

Gràfic Evolució Aigua 🌊

Exemples. I més

<https://www.sostenible.cat/categories/canvi-climatic>

Transició energètica

Setmana de l'Energia 2020

Setmana de l'Energia 2020. Us proposem als ens locals

1. Adherir-se, manifestar compromís i participar a la Setmana de l'Energia Sostenible 2020 amb accions virtuals.

S'anima a tots els ens locals adherits al Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses pel Clima i l'Energia a adherir-se a la Setmana de l'Energia 2020 com a resposta als compromisos adquirits i en resposta a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19.

Setmana de l'Energia 2020. Us proposem als ens locals

2. Els **recursos** que presentem son **oberts** per a tots els ens locals de Catalunya i **no territorialitzats** .

Els recursos NO estan sotmesos a petició individualitzada. Podeu:

Fer difusió a través dels vostres canals de comunicació.

Adherir-vos a l'acció digital que proposem i implicar de forma més directa a la vostra ciutadania.

Descobriu els nostres recursos virtuals per la

Setmana de l'Energia

Webinars

Challenges
des de casa

Jocs
educatius

Exposició

Escape
room

Exposició

4. Transició energètica i acció climàtica en el sector domèstic

Sessió 4.1. Transició energètica en el sector domèstic.

Eines i recursos digitals de la Setmana de l'Energia 2020

